بۆچی بە تەنیا جێت هێشتین ؟!..
سەدیق سەعید ڕواندزی

بەرەو پاییزی تەمەن دەچم و لە هەموو کاتێك زیاتر، هەست بە مردن و نزیکیم لە مردن دەکەم، کەچی خەیاڵ و بیرەوەریم، هەر لە ڕابردوودایە و وەك ئەوەی هەر کوڕێ خوێن گەرم و عاشقی شیعر و کتێب و دڵدارێکی دڵشکاوی ئەو کات بم. هێشتا خەیاڵم هەر لای ئەو سەرەتایانەیە، کە (ڕێژنە و پشکۆکان دەگەشێنەوە)م خوێندنەوە و هەرگیزا و هەرگیز ئەو دێڕە شیعرەم لە بیر ناچێت، کە دەڵێت:_(حزب چاوەکانتی ڕاهێنا لە سوژنەکان نەترسی). بۆ من و هاوڕێکانم، چەند ساڵێکی کەم بەر لە ڕاپەڕین و ساڵانی سەرەتای دوای ڕاپەڕینیش، ساڵانی هەرە جوانی تەمەنی گەنجی و شادبوونمان بە ئازادی و ڕاپەڕینی کوردستان بوو. لەو ڕێگەیشەوە هەمیشە شیعر و ئەدەب و کتێبمان دەخوێندەوە. لەو کاتەوە ئەو دوو کۆمەڵە شیعرەی ڕەفیق سابیرم خوێندنەوە و ئیدی لەو ساتەوە ئەم شاعیرە، بۆتە شاعیری دڵخوازی من و بەردەوام شیعرەکانی دەخوێنمەوە. ئەم شاعیرە، یەکێکە لەو شاعیرانەی هەرگیز تەمەن و پیربوونی نەدەناسی بەڵکو چەند چەند بەرەو پیری دەچوو، ئەوەندە ڕوح و زمانی جوانتر دەردەکەوتن و کاتێ شیعرە ڕۆمانسییەکانی دەخوێنینەوە، وەك ئەوەی لە بەردەم شیعری شاعیرێك بین، لە هەڕەتی شیعر نووسین بێت ! بێگومان هەرئەم هەستەشە ئەم شاعیرەی بە وزە و تین و تاوی شیعری دەهێشتەوە. ڕەفیق سابیر، شاعیری مرۆڤبوون و مرۆڤایەتییە، لای ئەو، مرۆڤ پێ شوناسی نەتەوەیی، سیاسی و ئایدۆلۆژی، مرۆڤە و لەو سەنگەیەوە وەرای ئەو شیعرە نەتەوەیی و شۆڕشگێڕیی و بەرگریانەی لە پێنا و چەپ، خەباتی چینایەتی، نەتەوایەتی و ئازادی و گەلی کورد نووسیویەتی، کەچی شاعیرەکە سنووری کوردستان دەبڕێت و بە ناو هەنانی، ئەمە نەك قەلادزە، بگرە کوردستانیشمان نایەتە بەرچاو، چونکە لە ڕێگەی شیعرەوە شوناسێکی مرۆیی و جیهانی وەردەگرێت. شیعری ڕەفیق سابیر، سیحرێکی گەورەی زمانی تێدایە و بە جۆرێك خوێنەر کێش دەکات کە بیری دەچێتەوە هەیە، بەڵکو خۆی دەبێتە شیعر و لە نێو بەن و بەرامەی وشە جوانەکان ون دەبێت. شیعری ڕەفیق سابیر، لەو شووشە ڕوون و تەنکە دەچێت کە لە جوانی و بریسکانەوەی دا، ئەودیوی تێدا دەبینرێت. وشەکان وەك ماسییە بچکۆڵە و ڕەنگاو ڕەنگەکان لە نێو زماندا دێن و دەچن و تا لێیان وردبینەوە، هێمنتر و تا زیاتر سەرنجیان بدەین جوانتر دەردەکەون. لە کۆی ئەزموونی

ئەم شاعیرەدا، وێنەیەکی شیعریی نییە ئاڵۆز و لێڵ بێت، هەمیشە سادەو ڕەوان، بەڵام تەژی لە شیعرییەت و جوانی و چێژ، بە تایبەتیش لە ئەویننامە و ئەو شیعرانەی فۆرمەکی هایکویان هەیە.
ئەم شاعیرە، گەرچی لە دوا ساڵەکانی ژیانیدا، بە جۆرێك لە پەشیمانی، ڕەخنە و بە هەڵوەداچوون دەڕوانێتە ئەو خەباتە چەپ وچینایەتی و شۆڕشگێڕییەی لە پێناو ئازادی مرۆڤەکان و گەلەکەی کوردی، کە ئەمیش بە هەموو ئەوانەی هاوسەنگەر، خوێنەری شیعر و جوانی ئەم شاعیرە بوونە کە خۆشم یەکێکم لەوان، مایەی دڵگرانی و ڕەخنەبوونە، وەلێ لەگەڵ ئەمەشدا، ڕەفیق سابیر هەر شاعیری زمان و جوانی، ڕوح و مرۆڤبوونە و هیچ کاتێك مرۆڤ ناتوانێت لە بەرانبەر شیعرەکانیدا سەراسیمە و دەستەمۆ و کەیلی جوانی و ڕامانی ڕوحیانە نەبێت. ئەم شاعیرە تەمەنی هەڵدەکشا، بەڵام لە نەو سەوزەڵانی شیعردا چرۆکانی تازە شکۆفەیان دەکرد و دەکرانەوە، بەڵێ کاتێ شیعرەکانی دەخوێنینەوە، هەست ناکەین شیعری شاعیرێکن، کە تەمەن، ڕۆژانی سەختی ژیانی سیاسی و پێشمەرگایەتی و ئاوارەیی و کارەساتە نەتەوەییەکانی بینیبێت، چونکە لای ئەو هەمیشە ژیان بە هیواوە جوانە و دەشێت لە نەو جەرگەی تاریکییەکی گەورەدا تروسکایەك هەر هەبێت، کە ئاماژەی ڕۆشنایی بگەیەنێت، بەڵێ تەنانەت لە قەسیدە بە ناوبانگەکەشیدا، کە بۆتە پەساپۆرتی نەمری ئەم شاعیرە، هەڵەبجە وەك سیمبولی نا ئومێدی، مەرگ و کۆتایی هاتنی ژیان نیشان نادات، بەڵکو چەند منداڵێکی لاسار بێت، لە کۆتاییدا مانگ هەر دەکاتە دیلانە و بە هەمووان دەڵێت، من هێشتا ماوم و دەژیم و هەناسە دەدەم و دیلانێ دەکەم و کوا مەرگ دەتوانێت هەڵەبجە بسڕێتەوە؟ بە داخەوە مەرگ دێت لە نەو تاسە و خەمی سەختی غوربەتی و دوورە وڵاتیدا، لە تەنهایی و بێ کەسیدا، ئەو لە ئێمە دا ئەبڕێت و بە تەنها جێمان دەهێڵێت، بەڵام کوا شیعر مردووە؟ ئەوەی دەمرێت شاعیرە شیعر نا! ڕەفیق سابیر، لە نەو دوو توێی لاپەڕەکانی مێژووی نەتەوەیی ئێمەدا، لە نەو زنار و بەردەڵان و ژێر داری شاخەکانی ئەم کوردستانەدا، لە نەوکوچە و کۆڵانە تەنگەکانی قەڵادزێدا، لە نەوچەی دووکەڵی بۆمبارانی هەڵەبجەی شەهید و لە نەو بیرەوەری پێشمەرگە یەك و شەهیدێکدا، لە شارە سارد و سەهۆڵبەندان و بە ڕوحەکانی ئەوپەڕی نیشتماندا، هەر ماوەو نامرێت. ئەو بە بەژنەکی زراڤ ئاساوە، لە سەر شنروێ و دەڕوانێتە سورێن و بە دەم ژیانەوە پێ دەکەنێت و هەڵەبجە و شەهیدەکانی لە نەو بیرەوەری هەموماندا، بە نەمری دەهێڵێتەوە . ئەو دەڕوات و لاوکی بریندار و دە بە خەم بە ئێمە جێدەهێڵێت، تا بە هەمیشە لە دوای مەرگی بیبینینەوە. ئەو دەمرێت، بەڵام وەرزی سەهۆڵبەندان و ئەویننامە و ڕێژنە و سەوەخانە

هەردەمێننەوە، ئاخر کوا شیعر دەمرێت ؟!

*ئەم بابەتە لە ئەدەب و هونەری کوردستانی نوێ ژمارە (1411) لە 5/3/2026 بڵاوکراوەتەوە.